

**A TÓVÁROSI ÁLTALÁNOS ISKOLA
KÖRNYEZETI
ÉS
EGÉSZSÉGNEVELÉSI
PROGRAMJA**

Tartalomjegyzék

1 HELYZETELEMZÉS.....	3
1.1 AZ ISKOLA RÖVID TÖRTÉNETE:	3
1.2 AZ ISKOLA MŰKÖDÉSE A KÖRNYEZETI- ÉS EGÉSZSÉGNEVELÉSI SZEMPONTBÓL. 3	
1.3 EGÉSZSÉGNEVELÉSSSEL ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSSSEL KAPCSOLATOS ALAPVÉGZETTSÉGEK, SPECIÁLIS VÉGZETTSÉGEK, TANFOLYAMOK:	3
1.4 A TÁRSADALMI KÖRNYEZET JELLEMZÉSE:	4
1.5 CSALÁDOK JELLEMZÉSE:	4
1.6 HELYI ÉRTÉKEK ÉS PROBLÉMÁK	4
1.6.1 <i>Intézményünk környezetének földrajzi jellemzői</i>	4
1.6.2 <i>Az iskola épülete és közvetlen környezete</i>	5
2 ERŐFORRÁSOK	6
2.1 BELSŐ ERŐFORRÁSOK.....	6
2.2 ISKOLÁN KÍVÜLI EGYÜTTMŰKÖDÉS	6
2.3 ANYAGI ERŐFORRÁSOK	7
3 JÖVŐKÉP	7
3.1 ALAPELVEK ÉS CÉLOK	8
3.2 AZ ISKOLA JÖVŐKÉPE:	8
3.3 AZ ISKOLA KÖRNYEZETI ÉS EGÉSZSÉGNEVELÉSI SZEMLELETE	8
3.4 AZ ISKOLA RÖVIDTÁVÚ CÉLJAI ÉS FELADATAI.....	9
4 A KÖRNYEZETI ÉS EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM SZÍNTEREI....	11
4.1 HAGYOMÁNYOS TANÓRÁN	11
4.2 NEM HAGYOMÁNYOS TANÓRAI KERETBEN	15
4.3 TANÓRÁN KÍVÜLI PROGRAMOK.....	15
4.4 MÓDSZEREK.....	16
4.5 TANESZKÖZÖK:	16

1 Helyzetelemzés

1.1 *Az iskola rövid története:*

Iskolánk 30 éve működik a vele egyidős lakótelep fő oktatási intézményeként. a tanulócsoporthoz a száma 31. Iskolánk az utóbbi években a lakókörnyezetből egyre kevesebb beiskolázható gyerekekre számíthat.

Intézményünk oktatási és nevelési eredményeit a városban elismerik. Tanítványaink többsége a választott középiskolába sikeresen felvételizik.

Testnevelés tagozatunk, emelt szintű idegen nyelvi csoportjaink és teljesítménycsoportos matematika-oktatásunk jó alapot biztosít tanulóink számára.

1.2 *Az iskola működése a környezeti- és egészségnevelési szempontból*

Meglévő hagyományaink jó feltételeket jelentenek a további munkához. Jelenleg a nevelőtestület minden tagja foglalkozik egészségneveléssel tanórákon, osztályfőnöki órákon napközis foglalkozásokon ill. tanórákon kívül is. A környezeti nevelés iránt elkötelezett pedagógusok már kevesebben vannak, célunk a továbbiakban a többség megnyerése, továbbképzése.

1.3 *Egészségneveléssel és környezeti neveléssel kapcsolatos alapképzések, speciális képzések, tanfolyamok:*

Környezetvédelem szakos tanár:	1 fő
Egészségvirág c. tanfolyamot végzett:	18 fő
Drámapedagógia:	2 fő
Integrált nevelés tanfolyam	13 fő
Mentálhigiénés tanfolyamon vett részt:	6 fő

1.4 A társadalmi környezet jellemzése:

Iskolánk beiskolázási körzete a környező előregedő lakótelep mellett családi házas körzetre terjed ki, de körzeten kívülről is beiskolázunk diákokat (Palotaváros, Maroshegy, Rádió telep...) és vidékről bejáró tanítványaink is vannak.

1.5 Családok jellemzése:

Az iskolánkba járó tanulók családi háttere a társadalmi változásokat tükrözi, sajnos egyre több a gyermekét egyedül nevelő szülő. Gyermekink 16 % ilyen családból származik. Tanítványaink 18%-a nagycsaládos. Tartósan beteg gyermeket lát el a családok 3%-a. Étkezési térítésben részesül 5,4 %.

1.6 Helyi értékek és problémák

1.6.1 Intézményünk környezetének földrajzi jellemzői

Lakótelepi környezet előregedő lakóépületekkel. Néhány lakóházat az utóbbi években felújítottak. A telep játszóterei szilárd burkolatúak felújított is van közöttük, sportpályáink is fél éve kaptak új burkolatot.

Közlekedési szempontból hátrány, hogy az iskolánkat befogadó teret két oldalról is forgalmas utak veszik körül – Horváth I. utca, Balatoni út.

A lakótelep déli oldalán futnak ki a székesfehérvári vasútállomásról Balaton, Veszprém és Komárom felé a vasúti fővonalak.

Iskolánktól nyugatra húzódik az Alsóvárosi rét és az Aszal-völgyi-árok.

Ökológiai problémát az erős forgalom jelent, ami a légszennyezésben, zajártalomban mutatkozik meg, és a balesetveszély is nagyobb.

Feladat: az iskolaudvar zöldítése fa- és cserjeültetés. A gyalogátkelőhelyek biztonságosabbá tétele, a KRESZ alapvető szabályainak ismertetése.

1.6.2 Az iskola épülete és közvetlen környezete

Intézményünk egy 30 éves panelépületben működik. Udvara nagyobb részben lebetonozott sportudvar, fél éve felújított sportpályákkal, élő sövényel, fákkal. Két világítóudvar és egy gyülekező tér tartozik az épülethez.

Termeink megfelelő méretűek, világosak, mindkét oldalukon ablakosak. Szigetelésük elöregedett, fontos lenne a felújításuk. A felsős folyosókon tároló-szekrények az alsó tagozatban pedig polcok állnak a gyerekek rendelkezésére, váltócipőiket ide helyezhetik. A folyosókat gyerekrajzok, illetve ablaküvegfestmények díszítik. A lépcsőházi ablakok és a főbejáratú ajtó cseréje az utóbbi évek egyik nagy beruházása volt.

A mosdók felújítása folyamatban van. Az épülethez tartozik egy nagyméretű, három részre osztható tornaterem és szertár. Öltözőink felújítottak. Szaktantermeink a következők: két számítástechnika, technika, gyakorlati konyha, rajz, kémia, biológia.

Tantermeink berendezése a tanítási célokat megfelelően szolgálja, de folyamatos felújításuk mindenképpen kívánatos.

Könyvtár és olvasóterem segíti az ismeretszerzést. Könyvkészlete az utóbbi évek sikeres pályázataink köszönhetően bővült, korszerűsödött. Az iskolaorvosi és védőnői vizsgálatok az orvosi szobában zajlanak. Ez a gyermekvédelmi felelős foglalkoztató helye is.

Az aula elsősorban tetőablakokon keresztül kap természetes fényt, így elég sötét. Itt a tanév folyamán a különböző évfolyamok mutatkoznak be munkáikkal, különböző kiállítások illetve az adott időszak ünnepi dekorációi kapnak helyet.

Iskolánk saját főzőkonyhával rendelkezik, melyet egyéni vállalkozó üzemeltet. Egy viszonylag nagy ebédlőben folyik az étkeztetés. Egyszerre kb. 5 tanulócsoport étkeztetése folyhat. Az ebédlő természetes megvilágítását tetőablakok szolgálják, amelyek már elöregedtek. Felújításra szorulnak csakúgy, mint a szellőző rendszer.

A gyerekek önkiszolgáló rendszerben maguk viszik az asztalhoz ebédjüket. Az evőeszközök, táányrok állapota megfelelő, de folyamatos újításuk indokolt.

Az iskola technikai felszereltsége jó, minden teremben van Tv, zártláncú hálózattal két videócsatorna működhet egyszerre. Az audiovizuális eszközök felújítása folyamatos.

2 Erőforrások

2.1 Belső erőforrások

Iskolavezetőség: Támogatja az egészség- és környezeti nevelési programokat. Értékeli a tevékenységet. Anyagi forrásokat teremt. Ösztönző rendszert dolgoz ki.

Tanárok: Kidolgozzák és tantárgyaikba beépítve tanítják a nevelési tartalmakat.

Szakmai munkaközösség: Éves tervet dolgoz ki a programnak megfelelően. Értékel, kapcsolatokat teremt külső támogatókkal.

Osztályfőnöki munkaközösség: Évfolyamokra lebontva foglalkozik a nevelési tartalmak feldolgozásával.

Diákönkormányzatot segítő pedagógus: Napi kapcsolatot tart a diákokkal, segít a szervezésben, értékelésben.

Iskolaorvos, védőnő: Előadásokat tartanak az egészséges életmódról, környezeti ártalmakról, személyi higiénjáról. Vizsgálataik támpontot adnak a további célok megfogalmazásához.

Gyermekvédelmi felelős: Drogprevenációs előadásokat tart. A veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyerekekkel foglalkozik.

Adminisztratív és technikai dolgozók: Támogatják a tanári munkát az egyes programok háttérének biztosításával.

Diákok: A tervezett éves programban sokoldalúan vesznek részt.

Szülők: Támogatják az iskolai programokat, segítenek a külső erőforrások felkutatásában.

Fejlesztő pedagógusok: heti 12 órában foglalkoznak a tanulás- és magatartászavarral küzdő gyermekekkel.

2.2 Iskolán kívüli együttműködés

Fenntartó

Az iskola igazgatójának a feladata, hogy a fenntartóval együttműködve, egyeztetések során a lehető leghatékonyabb helyzetet próbálja megteremteni.

Környezeti és egészségneveléssel foglalkozó intézmények

Múzeumok, nemzeti parkok, arborétumok, sportegyesületek, üzemek (ANTSZ, Gyermekjóléti Szolgálat, Nevelési Tanácsadó, Rendőrség, Vízmű, Herosz, ALCOA-DENSO, ...) Az adott intézménnyel, szervezettel a kapcsolatot a szervező tanár tartja.

Civil szervezetek

Szakmai ismereteikkel és programjaikkal segítik a nevelési munkát. (Gajácska környezetvédő csoport, Zöld Kerekasztal). Az iskolai szintű kapcsolattartás az igazgatóhelyettes feladata.

Iskolai büfé

Elsősorban a felsős diákok délelőtti étkeztetésében játszik meghatározó szerepet. Kínálata sajnos még nem felel meg egészségnevelési céljainknak. Szeretnénk elérni, hogy egyre bővüljön az egészséges táplálkozáshoz szükséges árukínálat. Ennek érdekében az iskolai Szülői Munkaközösség, a DÖK és a tantestület egyeztetése után az iskolavezetés tárgyal a büfé működtetőjével.

2.3 Anyagi erőforrások

Az iskola saját költségvetéséből támogatja az eszköz, szakkönyvvásárlást és vállalja a versenyek nevezési díjának kifizetését.

Alapítvány:

Anyagi hozzájárulással segíti a hátrányos helyzetű tanulók erdei iskolai és nyári táboroztatását.

Pályázat:

A pályázatok megjelenésének követése igazgatóhelyettesi feladat. Az igazgatóhelyettes tájékoztatja a kollégákat a pályázati lehetőségekről és összefogja a munkát. Az elnyert összeget a pályázati kiírásnak megfelelően használjuk fel.

3 JÖVŐKÉP

3.1 Alapelvek és célok

Általános, hosszú távú célunk a környezeti nevelés terén:

Elősegíteni az egyetemes természetnek, mint létező értéknek tiszteletét és megőrzését. Tanulóink magatartását jellemezze a takarékos fogyasztás, a környezeti károk megelőzésére való törekvés a fenntartható fejlődés környezeti alapelv érvényesülése érdekében. Munkánk során arra törekszünk, hogy diákjaink kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába, váljanak érzékennyé a környezet állapota iránt. Érezzenek iránta személyes felelősséget.

Az egészségnevelés terén:

Célunk a pozitív énkép megalapozása, a pozitív tulajdonságok megerősítése az önbecsülés és a tolerancia kialakítása. Szeretnénk világossá tenni tanítványaink számára, hogy életminőségük jobbá tételében személyes felelősségük döntő. Az egészséget veszélyeztető szerek és helyzetek ismertetése mellett fejleszteni kívánjuk döntésképességüket is. Tudatosítjuk az egészség és környezet összefüggéseit.

3.2 Az iskola jövőképe:

Szeretnénk, ha iskolánk olyan intézménnyé válna, ahol a diákok és dolgozók testi és lelki egészségi állapota javulna. A belső terek hangulatosabbakká válnának, több növény lenne mindenütt. Mindannyian nagyobb figyelmet fordítanánk a takarékos energia- és vízfogyasztásra és a tisztaság megőrzésére.

3.3 Az iskola környezeti és egészségnevelési szemlélete

Az általános célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer kialakítását érzelmi, értelmi és erkölcsi alapokra építjük.

Arra törekszünk, hogy diákjaink ne elszigetelt ismereteket szerezzenek, hanem egységes egészként lássák a természetet, s benne az embert.

Módszereink megválasztásánál igyekszünk az élményszerűeket, a saját tapasztalatokon alapuló ismeretszerzési módokat alkalmazni.

Fejlesztjük a problémamegoldó gondolkodást, a toleranciát és az egymást segítő magatartást.

3.4 Az iskola rövidtávú céljai és feladatai

Rövid távú célok	Feladatok	Sikerkritériumok	Felelősök
Az egészség- és környezeti nevelés az oktatás és nevelés valamennyi területén jelenjen meg!	Műveltségi területenként konkrétan jelöljük meg a feladatokat és az alkalmazni kívánt módszereket.	Átdolgozott tanmenetek. Több környezeti tartalom.	Igazgató, igazgatóhelyettes
Fizikai edzettség, ügyesség fejlesztése, élmény biztosítása.	„Mindennapos” testnevelés alsó tagozatban és felső tagozatban minden nap biztosítjuk a lehetőséget a játékos foglalkozásra 15 ³⁰ -tól 17. ⁰⁰ -ig.	Javul a tanulók egészségi állapota (testi, lelki)	Szaktanárok
Mérjük fel a tanulók környezeti attitűdjét a 4. évfolyamon, és a káros szenvedély attitűdjét a hetedik évfolyamon!	Tanulói kérdőívek kidolgozás a mérés lebonyolítása.	A mérés eredménye segít a feladatok kijelölésben, eredményesebb a nevelésünk.	Munkaközösségvezetők
A tanulók egységesen lássák az egy témához tartozó ismereteket – erősítsük a tantárgyköri kapcsolatokat!	Projektek kidolgozása. pl: „Egészséges táplálkozás” „Egy pohár víz” stb...	Rendszerszemlélet alakul ki. Egyre több tanuló vesz részt az önálló ismeretszerzésben.	Munkaközösségvezetők
Legyenek a tanulók a környezet védelmezői!	„Örökbefogadási akció” Egy-egy terület, fa, élőlény feletti védnökség. Rendszeresen figyelik, gondozzák a védett értéket. Madáretetés.	Változik a morál. Kötődnek az örökbefogadott területhez, élőlényhez. Átérik a környezet megóvásának fontosságát.	Igazgató, munkaközösségvezetők, szaktanárok

Az iskola tisztaságának javítása.	DÖK tisztasági versenye. Szelektív hulladékgyűjtés (papír, nyomtató és festékpátronok, vegyszerek)	Javul a tisztaság. Szelektív gyűjtés.	DÖK, osztályfőnöki munkaközösség, szaktanárok
Takarékoskodás vízzel és villanyárammal.	Figyelem felhívás. Feliratok kihelyezése. Mérések, számítások.	Csökken az iskola víz és áramfogyasztása.	Osztályfőnökök
A tanulók ismerjék meg, népi hagyományainkat és ápolják azokat! Népi kismesterségek.	Természetes anyagokból, takarékos felhasználással készítenek különböző tárgyakat.	Ismerik a hagyományokat. Előrelátás. Takarékoság jellemzi munkájukat.	Igazgatóhelyettes, alsós munkaközösségvezetők
Fejlesszük a tanulók problémamegoldó gondolkodását, az önálló ismeretszerzés képességét!	Az iskolai könyvtárban szakkönyvek, folyóiratok hozzáférhetőségét biztosítva, témák kidolgozása. Internet hozzáférés biztosítása. Faliújság és suliújságban rovat nyitása.	a tanulók megtanulják a szakirodalmat a témának megfelelően használni, megalapozva az élethosszig tanulás képességét	Szaktanárok
A pedagógusok és az iskola felnőtt dolgozói, a szülők legyenek a környezettudatos életvitel hiteles terjesztői.	Továbbképzések, szülői értekezletek tartása.	A felnőttek rendelkeznek azokkal az ismeretekkel, szakmai hozzáértéssel, amely mintaként szolgál.	Igazgató, igazgatóhelyettes

4 A környezeti és egészségnevelési program szinterei

4.1 Hagyományos tanórán

A tanórákon hozzárendeljük azokat az egészségnevelési és környezeti vonatkozásokat, amelyek a hétköznapi élettel kapcsolatosak.

A hagyományos és audovizuális szemléltetés mellett az élményszerű ismeretszerzést segítjük. Fontos, hogy tanulóink szerezzék meg az elméleti alapokat, és ennek hatására cselekedjenek átgondoltan saját egészségük megőrzése ill. a környezet megóvása terén.

Egészségneveléssel tanórai keretben lehangsúlyosabban

alsó tagozatban   környezetismeret és testnevelés órákon
napközis foglalkozáson

felső tagozatban   testnevelés, természetismeret ill. biológia és osztályfőnöki
órákon foglalkozunk.

A környezeti nevelésben a természettudományos tantárgyak mellett a művészeti tárgyak és az osztályfőnöki órák biztosítják a legtöbb lehetőséget.

Az egyes tantárgyak nevelési lehetőségei:

Testnevelés

A tanulók

- legyenek tisztában azzal, hogy a sport nélkülözhetetlen az élményszerű tapasztalatszerzésben, emberi kapcsolatokban, együttműködés és tolerancia fejlesztésében,
- értsék, hogy a környezetszennyezés az egészségre veszélyes,
- sajátítsák el a régi játékokat (zsákban futás, gólyalábazás, karikahajtás)

Biológia

A tanulók

- ismerjék a globális problémákat és azok megelőzési ill. mérséklési lehetőségeit,
- ismerjék és szeressék a természeti és épített környezetet,
- ismerjék az élőlények alapvető szervezeti-működési jellemzőit, ok-okozati összefüggéseit,

- ismerjék a környezeti-egészségügyi problémákat,
- legyenek képesek az egészségügyi problémák megelőzésére ill. mérséklésére,
- alakuljon ki ökológiai szemléletmódjuk.

Földrajz

A tanulók

- szerezzenek tapasztalatot, gyűjtsenek élményeket a közvetlen élő és élettelen környezetükről,
- ismerjék a világ globális problémáit,
- ismerjék meg és őrizték a természeti és emberalkotta táj szépségét.

Fizika

A tanulók

- váljanak képessé a környezeti változások magyarázatára,
- ismerjék meg az élő szervezetre káros fizikai hatások (sugárzások, zaj, rezgés) egészségkárosítását,
- ismerjék fel a fizikai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségei közötti analógiákat,
- tudják értelmezni a környezetváltozásának törvényszerűségeit, és ennek tudatában legyenek képesek megoldást keresni a globális problémákra.

Kémia

A tanulók

- legyenek képesek a környezeti elemek egyszerű vizsgálatára és az eredmények értelmezésére,
- rendelkezzenek a környezetbiztonsághoz szükséges ismeretekkel,
- törekedjenek környezettudatos magatartásra.

Matematika

A tanulók

- rendelkezzenek megfelelő számolási készséggel,
- legyenek képesek a környezeti összefüggéseket matematikai módszerekkel bemutatni,
- tudják értelmezni a mérési eredményeket statisztikai módszerekkel,
- tudjanak táblázatokat, grafikonokat készíteni, elemezni,

- fejlődjön logikus gondolkodásuk, lényegkiemelő képességük, rendszerben való gondolkodásuk,
- ismerjék valós életből vett példákat, legyenek képesek ezeket elemezni,
- legyenek képesek reális becslésre.

Ének-zene

A tanulók

- ismerjék fel a természet ill. a művészeti szépség rokonságát, harmóniáját, emberre gyakorolt pozitív hatását,
- ismerjék meg a természet zenei ábrázolásának módját, annak megjelenését a népdalokban,
- vegyék észre zene közösségerősítő, közösségteremtő szerepét,
- fedezzék fel a zenei környezetszennyezést és tudjanak ellene védekezni.

Rajz és vizuális kultúra

A tanulók

- ismerjék meg a természet képzőművészeti ábrázolásának lehetőségeit,
- tudják, hogy a hagyományok ápolása a fenntarthatóság egyik alappillére,
- alkalmazzanak természetes anyagokat,
- legyenek képesek egészségnevelési vagy környezeti nevelési témakörben alkotásokat létrehozni,
- kutassanak fel és ismerjenek helyi, népi, építészeti emlékeket.

Tánc és dráma

A tanulók

- legyenek képesek adott szituációt, érzelmet megfogalmazni tartásképpben vagy mozdulatsor segítségével,
- sajátítsák el a néptánc elemeit.

Magyar nyelv és irodalom

Alsó tagozat: a tanulók

- ismerjenek közvetlen környezetük értékeit bemutató irodalmi alkotásokat (meséket, mondákat, népdalokat, verseket)

- a táj megismerésekor képesek legyenek kifejezni érzelmeiket,
- szóbeli és írásbeli kommunikációjukban törekedjenek a választékos nyelvhasználatra.

Felső tagozat: a tanulók

- ismerjék az anyanyelv gazdagságát, a tájnyelv, köznyelv és az irodalmi nyelv egymásra hatását és mindezt alkalmazzák kapcsolattartásukban,
- törekedjenek az anyanyelv védelmére,
- tudjanak kulturáltan vitatkozni, törekedjenek hatékony kommunikációra,
- a drámajátékok alkalmazásával fejlődjön személyiségük és a közösség.

Idegen nyelv

A tanulók

- legyenek érzékenyek a hazai környezeti problémákra, és a nyelv segítségével ismerjék meg más népek hasonló problémáit,
- fejlődjön idegen nyelvi kommunikáció képességük.

Etika

A tanulók

- legyenek képesek az iskolában már kialakult értékek megbecsülésére,
- mérjék fel annak fontosságát, hogy utódaiknak is megfelelő környezetet kell hagyniuk,
- lássák be, hogy a természet elemei emberi hasznosságuktól függetlenül is értékesek.

Történelem

A tanulók

- értsék és tudják, hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet,
- tudják értelmezni, hogyan hatottak ezek a változtatások a gazdálkodásra, az életmódra, a közösségi normák alakulására,
- ismerjék a helyi történelmet, alakuljon ki a hagyományok tisztelete,
- értsék meg a globális problémák kialakulásában az egyén, az állam és a társadalom felelősségét és feladatait.

Osztályfőnöki óra

Összefogja a szaktárgyak hagyományos tanórai kereteken túlmutató tevékenységeit.

- fejleszti a tanulók önismeretét,
- segíti a tanulókat a közösségben elfoglalt helyük megtalálásában,
- tudatosítja az egészséges és biztonságos élet szokásait, ismérveit és a veszélyeztető tényezőket,
- bemutatja, megismerteti a lakóhely emlékeit és ápolja a hagyományokat.

4.2 Nem hagyományos tanórai keretben

A tanév folyamán az alsó tagozat 3-4. évfolyama egy hetes erdei iskolai programban vehet részt. Az 5. évfolyam tanulói pedig egy napos erdei iskolai oktatásban részesülnek. Az itt folyó munka meghatározott munkaterv alapján zajlik.

4.3 Tanórán kívüli programok

Az egészségnevelés és a környezeti nevelés összetett feladat, ezért eredményessége akkor a legjobb, ha a tantárgyak közötti integráció érvényesül. Ezért nagyon fontosak a tanórán kívüli programok.

- Tanulmányi kirándulások évente 1-2. alkalommal munkaterv szerint.
- Múzeum és intézménylátogatások (állatkert, arborétum, nemzeti park, szennyvíztisztító, állat menhely...)
- Nyári táborok (6. évf. túratábor)
- Sítábor (5. évf.)
- DÖK-nap – akadályverseny meghatározott témában
- Egészség-hete (A DÖK szervezésében)
- Sportnap (A családok bevonásával)
- Kézműves foglalkozások (Népi kismesterségek)
- Akciók (papírgyűjtés, fásítás, „szívbarát program”)
- Jeles napok – projekt módszer (Madarak és fák napja)
- Versenyek (környezetvédelem, Herman Ottó, Teleki Pál, kreativitás, városismereti...)
- Kiállítások (rajz, közet, ásvány....)
- Előadások (Drog-prevenció, személyes higiénia .....
- Kerékpártúrák és természetjáró túrák.

4.4 Módszerek

Mindkét nevelési területen fontosak azok a módszerek, amelyek aktivizálják a gyerekeket, erősen hatnak az érzelmeikre, együttműködésre készítetik őket.

Folyamatos megújulást igényelnek a pedagógusoktól ezért a továbbképzéseknek nagy a jelentősége.

Módszereink:

- játékok (szituációs, érzékelést fejlesztő, bizalomerősítő, dráma...)
- projekt módszer
- terepgyakorlati módszerek (egyszerű megfigyelések, térképkészítés, mérések.....)
- művészeti kifejezés (rajz, fotó, irodalom, táncművészet, népművészet.....)
- riport módszer (kérdőíves, riportkészítés...)
- kreatív munka (madárvédelem, szelektív hulladékgyűjtés, rekonstruktív munka...)

4.5 Taneszközök:

Iskolánk rendelkezik a legalapvetőbb oktatási eszközökkel az egészség és a környezeti neveléshez. Az erdei iskola programokhoz és terepgyakorlatok egyszerű vizsgálataihoz új eszközökre van szükségünk (vízi, levegő- és talajvizsgálathoz) a népi kismesterségekhez, művészi kifejezéshez anyagok kellenek. A könyvtár, CD-tár, audiovizuális eszközök, sportszerek fejlesztésére folyamatos az igény.